

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ
«29»_серпня 2025 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничо-математичної,
світоглядної освіти та інформаційних технологій
Протокол №1 від 28 серпня 2025
Завідувач кафедри

Тетяна БОРТНЮК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта (Музичне мистецтво)

Анна ЗАРИЦЬКА

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВОК 6. ПЕДАГОГІЧНЕ ЛІДЕРСТВО

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта**

предметна спеціальність **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

академічна група **31 ММ**

РОЗРОБНИЦЯ: Галина ГОЛЯ, доктор філософії у галузі 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, старший викладачка кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Статус освітнього компонента Вибірковий	
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 3-й	
Загальна кількість годин – 150		Семестр: 5-й	
		Лекції 18	Лабораторні 54
		Самостійна робота 69	
		Консультації 9	
		Вид контролю: залік	

1.1. Анотація освітнього компонента

Вибірковий освітній компонент сприяє формуванню в майбутніх учителів лідерських, управлінських та комунікативних компетентностей; розвитку їхньої здатності організувати творчу діяльність учнів, упроваджувати інновації та створювати позитивне освітнє середовище. Це забезпечує відповідність підготовки вимогам сучасних державних стандартів і сприяє вихованню педагогів-лідерів, здатних надихати та ефективно діяти у сфері музичного мистецтва. Учитель музичного мистецтва має не лише передавати знання, а й виступати натхненником, організатором творчої діяльності учнів, бути моральним авторитетом та взірцем культурного лідерства в шкільному середовищі.

Педагогічне лідерство відіграє важливу роль у забезпеченні цілісної професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та дозволяє сформувати висококваліфікованого, конкурентоспроможного, творчого педагога-лідера, здатного ефективно діяти в умовах сучасного освітнього середовища.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою ВОК «Педагогічне лідерство» є формування у здобувачів освіти лідерських якостей, управлінських та комунікативних умінь, що забезпечують здатність ефективно організувати

освітній процес, розв'язувати складні й непередбачувані педагогічні ситуації та сприяти художньо-творчому розвитку учнів в умовах сучасної загальної середньої освіти.

Завдання:

- навчати здобувачів застосовувати теорії та стилі лідерства в умовах складних і невизначених педагогічних ситуацій;
- формувати вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення в освітньому процесі.
- розвивати здатність ефективно працювати в команді педагогів та учнів;
- формувати навички конструктивної міжособистісної взаємодії у професійному середовищі, включно з учнями, батьками та колегами;
- розвивати уміння свідомо обирати шляхи розв'язання непередбачуваних проблем у професійній діяльності, зокрема під час організації музично-творчої діяльності;
- навчати застосовувати лідерські підходи до управління творчими колективами.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: вивчення вибіркового освітнього компонента базується на ОК: «Психологія», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності».

Постреквізити: вибіркового освітнього компонента «Педагогічне лідерство» предметно інтегрується з освітніми компонентами, які забезпечують подальшу професійну підготовку.

1.4. Характеристика освітнього компонента

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК-8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності і підприємливості, генерувати нові ідеї, виявляти розв'язувати професійні проблеми

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК-9. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег та підтримувати їх у професійному розвитку, аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати.

Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП

ПРН 14. Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН 20. Аналізувати власну педагогічну діяльність і її результати, здійснювати безперервний професійний розвиток, отримувати та надавати колегіальну підтримку у професійному зростанні.

По завершенню вивчення вибіркового освітнього компоненту здобувачі освіти повинні:

- володіти лідерським світоглядом на основі вивчення та засвоєння теоретичних положень сучасної лідерської парадигми та практичного досвіду світових і вітчизняних лідерів;
- опанувати управлінські, соціально-психологічні, лідерські якості та компетенції, що здатні підвищувати ефективність професійної діяльності;
- демонструвати знання щодо сутності феномена лідерства в освітньому просторі, актуальних проблем і вимог до сучасного лідерства в освітній організації, принципів формування професійної команди, орієнтованої на результат, методів виявлення власного лідерського потенціалу;
- розробляти та аргументувати вибір форм, методів, технологій навчання та виховання особистості лідера з урахуванням сучасних викликів, освітніх стратегій та уміння застосовувати їх на практиці.

2. Зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА

Тема 1. Лідерство: сутність і особливості

Тема 2. Рольові функції і типологічні характеристики лідерства

Тема 3. Альтернативні класифікації стилів лідерства та їх використання

Тема 4. Педагогічне лідерство як умова формування стимулюючого освітнього середовища сучасного закладу освіти

Тема 5. Лідерство в інклюзивному освітньому просторі

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА

Тема 6. Сучасна технологія підготовки лідерів в освіті: поняття та особливості

Тема 7. Спілкування як основний інструмент лідера

Тема 8. Самопрезентація, самовираження і комунікація лідера в освітній сфері. Реалізація лідерського потенціалу особистості

Тема 9. Лідерські компетенції. Соціальна відповідальність лідера

Тема 10. Коучинг як сучасна технологія лідерства. Застосування коучингу в освітній діяльності

Тема 11. Створення команди на засадах лідерства. Командотворення в освітньому просторі

Тема 12. Розвиток лідерського потенціалу керівника освітньої організації

3. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/ контролю*
	денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі			
лекції		лабор.	самос.роб		
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА					
Тема 1. Лідерство: сутність і особливості	12	2	4	6	УО, ДС, Т, П
Тема 2. Рольові функції і типологічні характеристики лідерства	12	2	4	8	УО, ДС, РМГ, П
Тема 3. Альтернативні класифікації стилів лідерства та їх використання	13	2	4	5	ПО, ДС, Т
Тема 4. Педагогічне лідерство як умова формування стимулюючого освітнього середовища сучасного закладу освіти	12		4	6	УО, ДС, РМГ, П
Тема 5. Лідерство в інклюзивному освітньому просторі	10	2	4	4	УО, ДС
Модульний контроль 1	2		2*		МК
Разом за змістовим модулем 1	61	8	22	29	
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА					
Тема 6. Технології підготовки лідерів в освіті: поняття та особливості	10	2	4	6	УО, ДС
Тема 7. Спілкування як основний інструмент лідера	14		4	8	УО, ДС, Т, П
Тема 8. Самопрезентація, самовираження і комунікація лідера в освітній сфері. Реалізація лідерського потенціалу особистості	16	2	6	8	ПО, ДС, Т, П
Тема 9. Лідерські компетенції. Соціальна відповідальність лідера	8	2	4	4	УО, РМГ, П

Тема 10. Коучинг як сучасна технологія лідерства. Застосування коучингу в освітній діяльності	10	2	4	4	УО, РМГ, П
Тема 11. Створення команди на засадах лідерства. Командотворення в освітньому просторі	12	2	4	6	
Тема 12. Розвиток лідерського потенціалу керівника освітньої організації	8		4	4	УО, ДС, П
Модульний контроль 2	2		2*		МК
Разом за змістовим модулем 2	80	10	32	40	
Консультації ¹	9				
Усього годин	150	18	54	69	

* Форми роботи/контролю: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІЗ – індивідуальне завдання, РМГ – робота в малих групах, КП – командні проекти, П – презентація результатів виконаних завдань та досліджень, МК / КР – модульний контроль / контрольна робота, Р – реферат, Е – есе, АТ – аналіз твору тощо.

4. Теми лекційних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
			денна
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА			
1.	1	Теорії та концепції лідерства	2
3.	2	Лідерство та його класифікація	2
4.	3	Стилі лідерства	2
5.	5	Лідерство та інклюзивна освіта	2
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА			
8.	6	Фактори й орієнтири розвитку лідера	2
9.	8	Розвиток емоційного інтелекту лідера.	2
10.	9	Сутність лідерської компетентності педагогічних працівників	2
11.	10	Особистість коуча: професійні стандарти.	2
12.	11	Теорії та моделі формування команди	2
Разом			18

5. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
			денна
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КУЛЬТУРНО-КРАЄЗНАВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ			
1.	1	Дослідження лідерства крізь призму теорій та концепцій	2
2.	1	Закони лідерства	

¹ Згідно з затвердженим у встановленому порядку графіком.

3.	2	Практичний аналіз типів лідерства та їх рольових характеристик	2
4	2	Співвідношення поняття «лідер» і «керівник».	2
5.	3	Визначення власного стилю лідерства	2
6.	3	Використання альтернативних стилів лідерства у практичних педагогічних ситуаціях*	2
7.	4	Педагог-лідер як творець стимулюючого освітнього середовища	2
8.	4	Розвиток лідерських якостей керівника ЗЗСО	2
9.	5	Особливості діяльності педагогів у створенні інклюзивного освітнього простору	2
10.	5	Особливості розвитку шкільної культури, орієнтованої на зміни	2
11.	Теми 1-5	Модульний контроль 1	2
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЛІДЕРСТВА			
12.	6	Технології розвитку лідерських якостей і умінь	2
13.	6	Цілісність особистості як один з основних орієнтирів розвитку лідера	2
14.	7	Спілкування як основа комунікативного лідерства	2
15.	7	Бесіда як основна функціональна форма спілкування лідера	2
16.	8	«Зовнішній» та «внутрішній» імідж лідера	2
17.	8	Особливості самопрезентації особистості	2
18.	8	Вдосконалення лідерського потенціалу майбутніх фахівців освітньої сфери.	2
19.	9	Лідерство під час воєнного стану	2
20.	9	Соціальна відповідальність лідера	2
21.	10	Формування коучингової компетентності педагога-лідера	2
22.	10	Інструменти коучингу та їх застосування в закладі освіти	2
23.	11	Формування командного лідерства в закладі освіти	2
24.	11	Комантотворення в освітньому просторі	2
25.	12	Діагностика особистісного та професійного розвитку сучасного педагога-лідера	2
26.	12	Особистісний та професійний розвиток сучасного педагога-лідера.	2
27.	Теми 6-12	Модульний контроль 1	2
Разом			54

8. Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Самостійної робота здобувача освіти за **Змістовим модулем 1** представлена у вигляді індивідуального завдання. Підготовка ІЗ здійснюється на основі опрацьованого матеріалу та зібраної інформації, її аналізу та формулювання висновків. ІЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами.

Завдання виконання індивідуального завдання полягає у розробці проекту на задану тему.

В індивідуальній роботі здобувачі освіти повинні показати:

- правильне розуміння поставленого завдання;
- вміння працювати з літературними джерелами;
- висловлювати свої думки стосовно вибраної теми і робити обґрунтовані висновки на основі проведеного дослідження;

- можливість використовувати теоретичні знання, отримані на практичних заняттях, застосовувати сучасні методи дослідження роботи з інформацією.

Результати роботи можна представити у вигляді презентації.

Процес підготовки презентації ІЗ – послідовність певних етапів. Насамперед готується есе за обраною темою, яке є основою для подальшої підготовки презентації.

Тематика, термін виконання і захисту ІЗ доводиться до відома здобувачів освіти **не пізніше 3-го тижня від початку семестру.**

Тематика ІЗ

1. Лідерські якості вчителя музичного мистецтва як фактор формування творчого колективу класу.
2. Роль педагога-лідера у створенні шкільного хору: організаційні та мотиваційні аспекти.
3. Педагогічне лідерство в роботі з обдарованими учнями у сфері музики.
4. Методи лідерського впливу вчителя музики на розвиток емоційного інтелекту школярів.
5. Лідерство через мистецтво: використання музики для згуртування шкільного колективу.
6. Стратегії формування креативного мислення учнів засобами музичного мистецтва.
7. Педагог-лідер як модератор міжпредметних проєктів на основі музики у школі.
8. Роль учителя музики у формуванні ціннісних орієнтацій школярів через музичне мистецтво.
9. Використання музики як інструменту вирішення конфліктів у шкільному середовищі (лідерський підхід).
10. Формування навичок командної роботи учнів через ансамблеве виконання.
11. Педагогічне лідерство у створенні шкільних музичних фестивалів та концертів.
12. Музичний педагог як лідер у розвитку інклюзивної освіти: робота з дітьми з особливими освітніми потребами.
13. Використання сучасних цифрових технологій у музичній освіті як прояв педагогічного лідерства.
14. Лідерська роль учителя музики у збереженні та популяризації українських музичних традицій у школі.
15. Проєктна діяльність учнів під керівництвом педагога-лідера: створення шкільного музичного гурту.

Критерії оцінювання презентації-виступу

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідність темі	2
Ясність і логіка, структурованість сформованих слайдів	2
Повнота викладу змісту заявленої теми	2
Стильова єдність презентаційного матеріалу	2
Використання оптимальних технологій в оформленні слайдів	2
ВСЬОГО БАЛІВ	10

Самостійної робота здобувача освіти за **Змістовим модулем 2** передбачена у вигляді проходження онлайн-курсу «Лідерство у команді. Становлення лідера» (Prometeus) як елемент неформальної освіти. Зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Критерії оцінювання проходження онлайн-курсу

Оцінювання виконання самостійної роботи відбувається відповідно до досягнень студента відображених в розділі «Прогрес»:

1-3 бали	10-30 % показник прогресу.
4-6 балів	31-60 % показник прогресу..
7-9 балів	61-80 % показник прогресу.
10-11 балів	81-90 % показник прогресу.
12 балів	91-100 % показник прогресу.

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація, Zoom ін.), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні: педагогічні задачі, кейси, ситуативні вправи.

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного працівника; самостійна робота здобувачів освіти: з навчальними матеріалами.

5) інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Згідно з п. 2.1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти здійснюється під час міжсесійного (поточного та модульного) та підсумкового (семестрового) контролю знань.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи здобувача освіти впродовж семестру під час проведення семінарських занять, а також для перевірки якості самостійної роботи здобувачів освіти. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, виступів здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. Модульний контроль здійснюється на останньому в поточному змістовому модулі практичному занятті.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **диференційованого заліку**. Залік передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою з таким розподілом балів: 70 балів – поточний контроль, 30 балів – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (семестровий) контроль (30 балів). Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.

Остаточною оцінкою з освітнього компонента за семестр, яка вноситься до залікової відомості, є підсумкова оцінка, що складається з балів міжсесійного та підсумкового контролю.

Схема нарахування балів з освітнього компонента

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Поточний контроль	Робота на семінарських заняттях: - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення освітнього компонента; - усне опитування, тестування, вирішення практичних завдань; - участь у навчальній дискусії; - обговоренні ситуаційного завдання тощо	Максимальна кількість балів з кожної лабораторної – 2

	Виконання завдань самостійної роботи: - опрацювання рекомендованої літератури; - підготовка до висвітлення й обговорення контрольних питань; - укладання порівняльних та узагальнюючих таблиць; - проходження онлайн-курсу тощо	Максимальна кількість балів за СР (ЗМ1-10 та ЗМ 2-12)	
Модульний контроль	Модульний контроль 1	15 балів	30 балів
	Модульний контроль 2	15 балів	
Додаткові бали	Участь у конкурсах студентських робіт. Участь у наукових студентських конференціях. (Згідно з п.4.9. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу у КЗВО «ЛПК» ВОР)	Максимальна кількість балів – 7	
Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Якщо здобувач освіти вирішив підвищити свою успішність на диференційованому заліку, то бали, набрані здобувачем освіти за результатами модульного контролю, анулюються. В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на диференційований залік (30 балів).			
Підсумковий контроль (диференційований залік)	Диференційований залік проходить усно (у формі співбесіди)	Максимальна кількість балів – 30	

За роботу на лабораторних заняттях бали розподіляються таким чином:

Бал	Критерії оцінювання знань здобувача освіти на лабораторному занятті		
	Характер пізнавальної діяльності	Структура відповіді	Характер відповіді
Мінімальна кількість – 0-1	Репродуктивне відтворення начального матеріалу у вигляді доповнення до відповіді студентів	Зачитує виклад матеріалу за лекцією	Відповідь ситуативно усвідомлена
Нижче середньої – 1	Репродукція основних понять, категорій, принципів і закономірностей. Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує визначення за лекцією (або з словника). Зачитує виклад матеріалу за лекцією та підручниками.	Відповідь усвідомлена, з наведенням власних прикладів
Максимальна кількість – 2	Представлення власної моделі, схеми, віртуального проекту тощо	Власний мотивований, обґрунтований та відмінний від традиційного варіант відповіді	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми із застосуванням нетрадиційних форм викладу

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО/СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Питання для модульного/семестрового контролю визначені за трьома рівнями:

Перший рівень – репродуктивний, що вимагає від здобувача освіти знань основних понять категоріального апарату та вміння їх застосовувати для виконання елементарних завдань;

Другий рівень – репродуктивно-творчий, що потребує самостійного пошуку, аналізу літератури з метою її застосування при виконанні певного завдання;

Третій рівень – творчо-пошуковий, що передбачає самостійне розв’язання індивідуальних завдань (переважно творчого характеру).

Варіант модульної контрольної роботи містить три запитання, по одному запитанню з кожного рівня.

Модульний контроль 1

Перший рівень

1. Що таке лідерство в загальнонауковому та педагогічному контексті?
2. Назвіть ключові риси, притаманні лідеру в освітньому середовищі.
3. Чим відрізняється формальний лідер від неформального?
4. Перелічіть основні рольові функції лідера.
5. У чому полягає відмінність між лідером-нахненником і лідером-організатором?
6. Які класичні стилі лідерства виділяють у педагогіці?
7. Дайте визначення поняття «педагогічне лідерство».
8. Які характеристики має стимулююче освітнє середовище?
9. Назвіть чинники, що впливають на вибір стилю лідерства вчителя.
10. Які особливості має лідерство в інклюзивному освітньому просторі?
11. Хто з відомих педагогів вважався прикладом педагогічного лідера?
12. Які компетентності вчителя-лідера є ключовими?
13. Чим педагогічне лідерство відрізняється від адміністративного управління?
14. Які стилі лідерства найчастіше застосовуються в школі?
15. Які якості педагога сприяють формуванню авторитету серед учнів?

Другий рівень

1. Порівняйте функції керівника й лідера у шкільному колективі.
2. Проаналізуйте вплив демократичного стилю лідерства на згуртованість учнівського колективу.
3. Які небезпеки може нести авторитарний стиль лідерства для освітнього середовища?
4. Як альтернативні класифікації стилів лідерства допомагають краще зрозуміти поведінку вчителя?
5. Які чинники впливають на зміну стилю лідерства вчителя в різних ситуаціях?
6. У чому полягає різниця між трансформаційним та транзакційним лідерством?
7. Як рольові функції лідера проявляються в роботі класного керівника?
8. Проаналізуйте приклад ситуації, коли педагогічне лідерство сприяло подоланню конфлікту.
9. Як педагогічне лідерство може сприяти академічній мотивації учнів?
10. Порівняйте умови формування стимулюючого середовища у звичайному та інклюзивному класі.
11. Як індивідуальні особливості вчителя впливають на його стиль лідерства?
12. Чим пояснюється необхідність застосування гнучких стилів лідерства у школі?
13. Які риси педагога допомагають йому стати неформальним лідером серед колег?
14. Як можна оцінити ефективність педагогічного лідерства у школі?
15. Проаналізуйте ситуацію, коли вчитель не проявив лідерських якостей: які наслідки для учнів і колективу?

Третій рівень

1. Запропонуйте власну модель педагогічного лідера, яка відповідатиме викликам сучасної школи.
2. Розробіть приклад поведінкової моделі сучасного педагога-лідера.
3. Уявіть себе вчителем музичного мистецтва: як ви проявили б лідерство на уроці?
4. Запропонуйте практичні методи формування лідерських якостей у молодших школярів.

5. Складіть рекомендації для молодого вчителя щодо розвитку власного лідерського потенціалу.
6. Створіть приклад тренінгового заняття для вчителів із теми «Лідерство в інклюзивному класі».
7. Розробіть проект заходу, який допомагає вчителю проявити лідерство поза межами уроку.
8. Опишіть власне бачення ідеального стилю лідерства для сучасної української школи.
9. Запропонуйте механізм діагностики стилів лідерства серед учителів.
10. Сформулюйте принципи побудови стимулюючого освітнього середовища у школі.
11. Розробіть міні-проект для учнів, який сприяє розвитку командної роботи під керівництвом педагога-лідера.
12. Складіть поради для вчителя, як уникати крайнощів авторитарного стилю.
13. Запропонуйте модель підтримки учнів з ООП (особливими освітніми потребами) через педагогічне лідерство.
14. Розробіть систему критеріїв для оцінювання ефективності педагогічного лідерства у школі.
15. Уявіть, що ви директор школи: які умови створили б для розвитку педагогічного лідерства у колективі?

Модульний контроль 2

Перший рівень

1. Що таке педагогічне лідерство?
2. Дайте визначення коучингу.
3. Назвіть основні особливості сучасної технології підготовки лідерів в освіті.
4. Що таке лідерські компетенції?
5. Які функції виконує комунікація в діяльності лідера?
6. Що розуміють під самопрезентацією?
7. Назвіть основні принципи командотворення.
8. Що таке соціальна відповідальність лідера?
9. Які етапи формування команди ви знаєте?
10. Перерахуйте основні риси лідера в освітньому середовищі.
11. У чому полягає сутність лідерського потенціалу?
12. Які інструменти використовує лідер для ефективної комунікації?
13. Дайте визначення поняття «самовираження».
14. Назвіть ключові відмінності між лідером і менеджером.
15. Які завдання вирішує коучинг у сфері освіти?

Другий рівень

1. Визначте як пов'язані між собою самопрезентація та ефективність комунікації лідера?
2. Проаналізуйте яким чином коучинг сприяє розвитку лідерських якостей?
3. Порівняйте традиційне управління та лідерство в освіті.
4. Проаналізуйте, як соціальна відповідальність впливає на авторитет лідера.
5. Визначте які переваги створення команди на засадах лідерства в освітньому просторі?
6. Обґрунтуйте як самовираження допомагає лідеру у вирішенні конфліктів?
7. Визначте сильні та слабкі сторони застосування коучингу в управлінні школою.
8. Проаналізуйте які навички потрібні для розвитку лідерського потенціалу керівника?
9. Чим відрізняються лідерські компетенції викладача та керівника закладу освіти?
10. Визначте як можна оцінити ефективність команди, створеної лідером?
11. Дослідіть у яких ситуаціях педагог повинен проявити лідерство?
12. Проаналізуйте комунікативні бар'єри на шляху до ефективного лідерства?
13. Визначте як можна виявити і розвинути лідерський потенціал студента?
14. Які методи розвитку самопрезентації є ефективними для лідера?
15. Обґрунтуйте як практично впровадити коучинг у діяльність педагогічного колективу?

Третій рівень

1. Уявіть, що ви проводите тренінг із лідерства. Які вправи для розвитку самопрезентації ви використаєте?
2. Розробіть програму з розвитку лідерських компетенцій для педагогів початкової школи.
3. Складіть план впровадження коучингу в закладі загальної середньої освіти.

4. Запропонуйте стратегію формування лідерської команди у школі майбутнього.
5. Створіть кейс-симуляцію комунікаційного конфлікту між вчителями та запропонуйте його розв'язання на основі лідерських підходів.
6. Як би ви інтегрували розвиток соціальної відповідальності в навчальну програму?
7. Запропонуйте інструменти самодіагностики для виявлення лідерського потенціалу.
8. Опишіть ідеального лідера в освітньому середовищі майбутнього.
9. Розробіть інноваційний підхід до командотворення в умовах дистанційної освіти.
10. Напишіть сценарій рольової гри з розвитку навичок педагогічного лідера.
11. Запропонуйте як би ви організували наставництво для молодих педагогів на засадах коучингу?
12. Уявіть, що ви директор школи. Як ви будете розвивати свою команду?
13. Запропонуйте методи оцінювання ефективності лідера в освітній організації.
14. Як створити позитивний імідж лідера через соціальні мережі?
15. Складіть авторське бачення «Лідерства як мистецтва в освіті».

Критерії оцінювання модульного / семестрового контролю

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Перший рівень	3	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі. Відповідь на питання сформульовано в термінах освітнього компонента, викладено науковою мовою.
	2	Здобувач освіти загалом володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	1-0	Здобувач освіти частково володіє навчальним матеріалом або не володіє навчальним матеріалом
Другий рівень	5	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі; аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання; демонструє авторську позицію здобувача освіти
	4-3	Самостійно викладає основний зміст навчального матеріалу, але без глибокого всебічного аналізу
	2	Здобувач освіти не в змозі ґрунтовно викласти зміст питання, допускаючи при цьому суттєві помилки
	1-0	Здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст питання, не володіє ключовими поняттями, не володіє навчальним матеріалом
Третій рівень	7	Здобувач освіти дав повну, інноваційно орієнтовану, креативну, вичерпну відповідь, яка складається з: правильного вибору алгоритму вирішення завдання; структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; ґрунтовних висновків; авторське бачення проблеми та її практичне вирішення
	6-5	Здобувач освіти розуміє суть завдання, наявна особистісна позиція студента. Відповіді властиві інноваційність і креативність у вирішенні практичного завдання. Містить деякі помилки у виборі алгоритму вирішення завдання
	4-3	Здобувач освіти розуміє сутність проблеми, знає алгоритм її розв'язання. Містить суттєві помилки у виборі та реалізації алгоритму вирішення завдання; відсутня авторська позиція; містить грубі помилки й не має пояснень і висновків
	2-0	Здобувач освіти не розуміє або не повністю розуміє завдання; не в змозі його виконати; виконав завдання частково або й повністю неправильно (виконав менш ніж 20% завдання)

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Змістовий модуль 1											
T1	T1	T2	T2	T3	T3	T4	T4	T5	T5	СР	МК 1
Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	10	15
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

Змістовий модуль 2																	(ПК+СР+МК)/ Підсумковий контроль (3)	
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T1	T1	T1	T1	T1	T1	С		МК
6	6	7	7	8	8	8	9	9	9	0	0	1	1	2	2	Р		2
Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	Л	10	15	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, Л – лабораторна робота, СР – самостійна робота, МК – модульний контроль, З – диференційований залік, ПК – поточний контроль.

В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (диференційований залік) контроль (30 балів).

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

11. Політики курсу

11.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти повинен відвідувати всі види занять, передбачені навчальним планом, згідно з розкладом. Графік консультацій із освітнього компоненту оприлюднений на інформаційному стенді кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати.

11.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання семінарських робіт та самостійного опрацювання, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення підсумкового контролю заборонено.

Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності та відповідно до Політик впровадження та використання ШІ в Коледжі. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної

доброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагиату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

11.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання семінарських занять робіт у терміни, які встановлює викладач. Індивідуальну роботу здобувач освіти виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів. У випадку відсутності здобувача освіти на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати усі теми. Ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з освітнього компонента за графіком, визначеним викладачем.

11.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулю, темі (темам), що передбачені робочою програмою освітнього компонента, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

12. Рекомендована література

Основна

1. Вербовська Л. С., Боднар Г.Ф., Микитюк Н.Є. Технології лідерства в організації: практикум. Івано-Франківськ: «ІФНТУНГ», 2021. 47 с.
2. Іванова О.М. Педагогічне лідерство як фактор підвищення ефективності навчального процесу. *Вісник Львівського університету. Серія: Педагогічні науки.* 2022. № 38. С. 147–154.
3. Коваль В.В. Педагогічне лідерство: сутність, структура, функції. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі.* 2021. № 15(1). С. 53–61.
4. Ковальська В. С. Педагогічне лідерство як умова формування стимулюючого освітнього середовища сучасного закладу освіти. *Теорія і методика професійної освіти.* Випуск 62. Том 1. 2023. С. 157-160.
5. Комарова К.В., Коляда С.П. Лідерство : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпро, 2021.
6. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainskashkola-compressed.pdf> (дата звернення: вересень 2025).
7. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с.
8. Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія / за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. 296 с.
9. Педагогіка лідерства : монографія /О. Романовський, В.Михайличенко, Л. Н. Грень. Харків: НТУ «ХП», 2018. 496 с.
10. Теорія і практика формування лідера : навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2020.

Додаткова

1. Біда, О. А., Орос, І. І., Чичук, А. П. Зміст та сутність поняття лідерство. *Наукові записки.* №197, 2021. С. 17–20.
2. Біленкова Л.М., Костащук О.І. Формування активної лідерської позиції майбутнього вчителя.

Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Випуск 48. Том 1. Видавничий дім «Гельветика». 2022. С.9-13.

3. Вербовська Л. С., Боднар Г. Ф., Микитюк Н. Є. Технології лідерства в організації: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2021. 80 с
4. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти: посібник-путівник. Київ, 2019. 60 с. URL: <https://znayshov.com/FR/5925/168.pdf>
5. Голя Г. Тренінгові технології у формуванні лідерського потенціалу сучасної молоді. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінг», 23 -24 квітня 2024 р. Умань. С. 34-36.
6. Даниленко І.С., Полякова Г.А. Розвиток командного лідерства в освітньому середовищі закладу освіти. Педагогічні науки: збірник наукових праць. Секція 1. Методологія та історія педагогіки. №92, 2020. С. 14-20.
7. Діалог, переговори та дебати: посіб. для вчителів. Київ: Симоненко О. І., 2021. 114 с. URL: <https://znayshov.com/FR/10481/465.pdf>
8. Дубініна О.М., Ігнатюк О.А. Методика діагностики професійно значущих якостей педагога-лідера. Теоретичні та прикладні аспекти дослідження феноменів лідерства, управління та розвитку соціального об'єкту. Теорія і практика управління системами. №1. 2020. С. 35-45.
9. Лідерство та інклюзивна освіта : навч.-метод. посіб./ Єфімова С. М., Королюк С. В.; за заг. ред. Колупаєвої А. А. ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2020. 164 с.
10. Нестуля С.І. Концептуальні основи формування харизматичного лідера. Імідж сучасного педагога. 2018. № 5 (182). С. 14–20.
11. Пархоменко О. Роль освітнього середовища у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2019. № 2(39). С. 89–94.
12. Полякова Г. Розвиток командного лідерства в освітньому середовищі закладу освіти. Педагогічні науки. Випуск 92. 2020. С. 14-20
13. Семенов О.М. Педагогічне лідерство як чинник розвитку освітньої системи. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2020. № 8(154). С. 136–143.
14. Третяк О.П. Роль лідера у партнерській взаємодії для педагогічних працівників *Modern engineering and innovative technologies*, №31 (4). 2024. С. 48-56.
15. Шаманська О. Бурлака Н. Феномен лідерства в системі сучасних педагогічних досліджень. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія, 2021. №67, 118-122.

Інформаційні ресурси

1. Прометеус. Курс «Освітнє лідерство». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/modern-leadership/>
2. Українська академія лідерства. URL: <https://ual.ua/>
3. Школа автентичного лідера. URL: <https://www.leadership.in.ua/>

Викладач Галина ГОЛЯ